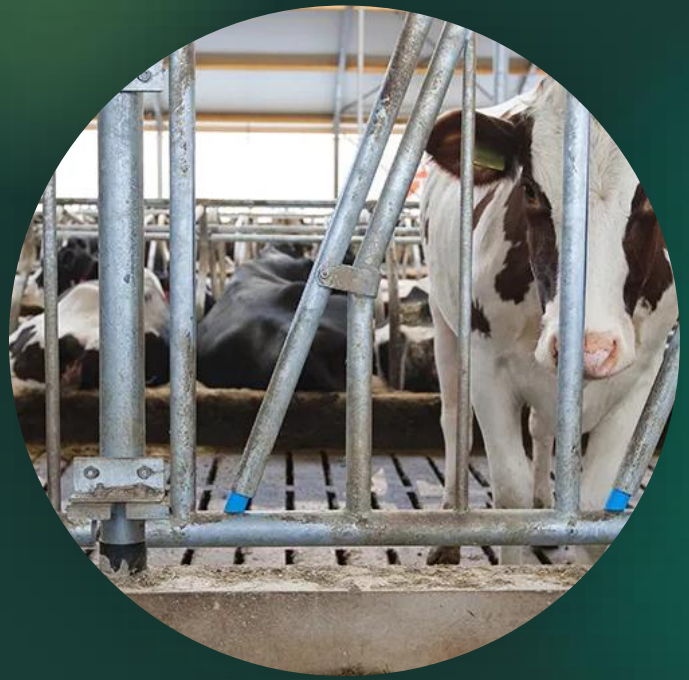
Augustus 2026

Management Summary

Onderzoek houding t.a.v. melkkoeien

wakker dier

Ymke Horwitz
Rosa Jeelof
Jeannetta Berghahn

Markteffect

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksvraag

Wat is de houding van Nederlanders ten opzichte van het welzijn van melkkoeien?

Subvragen

Wat verstaan Nederlanders onder dierwaardige melkveehouderij?

Hoe belangrijk vinden Nederlanders wetgeving rondom het welzijn van melkkoeien?

Hoe kijken Nederlanders aan tegen de rol en verantwoordelijkheid van de politiek hierin?

Doelgroep

n=1021

Representatieve steekproef van Nederlanders 18+

Toelichting

De data zijn gewogen naar een nationaal representatieve verdeling op basis van leeftijd, geslacht en regio.

Met deze steekproef is de fout-marge 5%. Dit betekent dat als een resultaat in het onderzoek 50% is, dit in werkelijkheid tussen de 45% en 55% ligt.

Methode

Kwantitatief online onderzoek

Toelichting

De data is verzameld via het onderzoekspanel van Markteffect.

Dataverzameling

24-08-26 t/m 01-09-26

Toelichting

De vragenlijst bestond uit 19 vragen (inclusief screenings- en achtergrondvragen)

De gemiddelde invultijd bedroeg 7 minuten.

Markteffect

69% koppelt een dierwaardig leven van een melkkoe aan weidegang en buitenleven, terwijl dit in Nederland niet wettelijk verplicht is.

Perceptie dierwaardig leven melkkoe (%)

Hoe ziet volgens u een dierwaardig leven van een melkkoe eruit? Basis: alle respondenten (n=1.004).
Noot: antwoorden zijn door middel van AI gecategoriseerd en vervolgens gekwantificeerd.

Markteffect

Men vindt een dierwaardig leven van een melkkoe met name bestaan uit weidegang en buitenleven (69%), ruimte en bewegingsvrijheid (50%) en voeding en water (25%).

Top-3 perceptie dierwaardig leven melkkoe

Weidegang en buitenleven (69%)

"Voor mij betekent een dierwaardig leven voor een melkkoe dat ze voldoende ruimte heeft om te bewegen, te grazen en natuurlijk gedrag te vertonen. Ze moet goed verzorgd worden, toegang hebben tot schoon water, voldoende en passend voedsel en een comfortabele, schone plek om te rusten."

"Veel naar buiten wanneer ze dat zelf willen."

"Voldoende vrijheid om lekker veel dagen per jaar in de wei te mogen rondlopen."

Ruimte en bewegingsvrijheid (50%)

"Ruime wei met schaduwplekken. Ruime stal. Goede verzorging. Gezond eten."

"Een dier met veel ruimte in een stal, maar vooral een dier wat vaak buiten de wei in mag en kan."

"Een koe die niet de hele dag in een stal staat. Een koe die hoofdzakelijk vrij rond kan lopen in de wei."

Voeding en water (25%)

"Genoeg ruimte, zorg, beweging, licht & lucht en goede voeding."

"Lekker 's morgens de wei in, gras kauwen en herkauwen, op je gemakje naar de stal voor brokjes en een melkbeurt. Je kalfje naast je in de wei. Heerlijk koeienleven!"

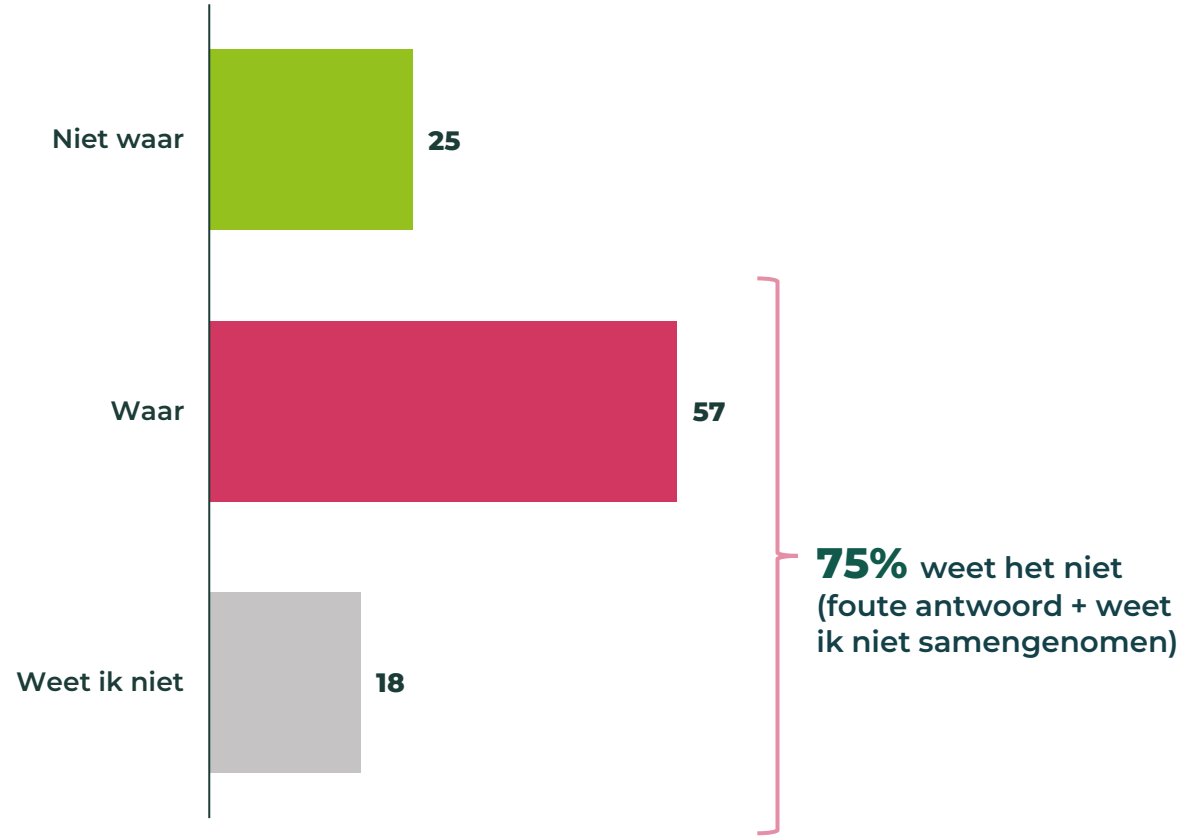
"Een melkkoe moet voldoende ruimte hebben om vrij te kunnen bewegen, te grazen en natuurlijk gedrag te vertonen. Ze moet goed verzorgd worden, gezond zijn, voldoende en goed voer en schoon water krijgen en een comfortabele rustplek hebben. Ook vind ik het belangrijk dat de koe zo min mogelijk stress en pijn ervaart en dat er aandacht is voor haar welzijn gedurende haar hele leven."

Hoe ziet volgens u een dierwaardig leven van een melkkoe eruit? Basis: alle respondenten (n=1.004).
Noot: antwoorden zijn door middel van AI gecategoriseerd en vervolgens gekwantificeerd.

75% weet niet dat weidegang niet wettelijk verplicht is. Negatief gestemden over de vee-industrie weten dit vaker dan gemiddeld, maar ook onder hen is slechts 30% hiervan op de hoogte.

Stelling (%)

'Melkveehouders in Nederland zijn wettelijk verplicht om hun melkkoeien een deel van het jaar in de wei te laten.'

Meest bepalende achtergrondkenmerken

'Niet waar'

(Zeer) positief vee-industrie	23%
Neutraal vee-industrie	22%
(Zeer) negatief vee-industrie	30%

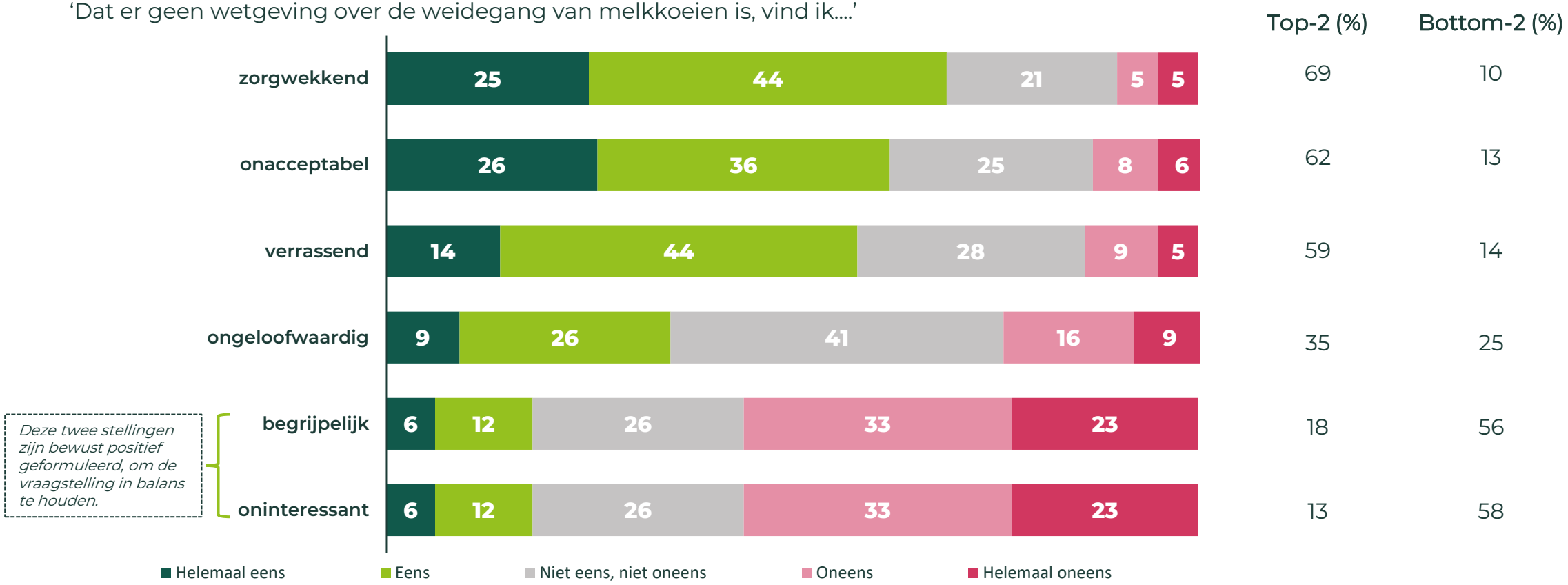
'Melkveehouders in Nederland zijn wettelijk verplicht om hun melkkoeien een deel van het jaar in de wei te laten.'
Is deze stelling volgens u waar, of niet waar? Basis: alle respondenten (n=1.021).

Markteffect

Van degenen die (nog) niet op de hoogte waren van dat weidegang voor melkkoeien niet wettelijk verplicht is, vindt 69% dit zorgwekkend.

Stelling (%)

‘Dat er geen wetgeving over de weidegang van melkkoeien is, vind ik….’

	Top-2 (%)	Bottom-2 (%)
zorgwekkend	69	10
onacceptabel	62	13
verrassend	59	14
ongeloofwaardig	35	25
begrijpelijk	18	56
oninteressant	13	58

Deze twee stellingen zijn bewust positief geformuleerd, om de vraagstelling in balans te houden.

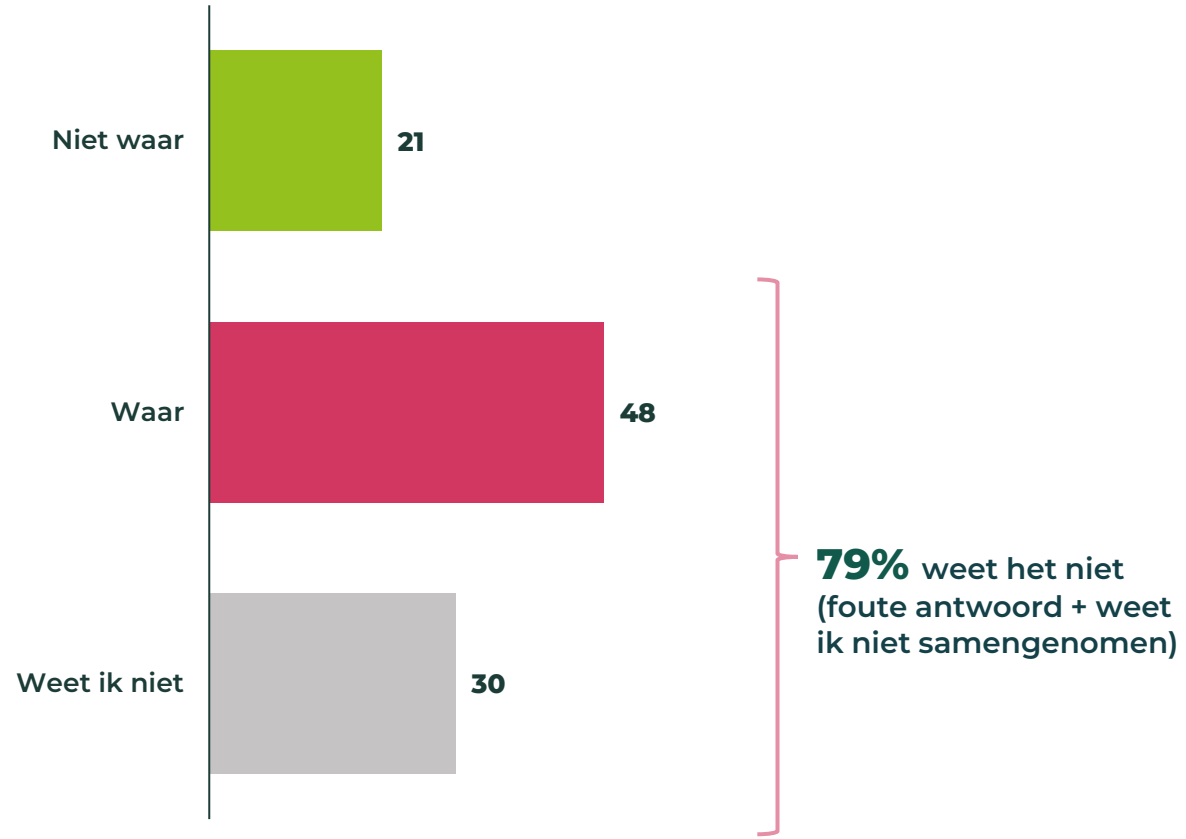
In hoeverre bent u het oneens of eens met de volgende stellingen? Dat er geen wetgeving over de weidegang van melkkoeien is, vind ik….| Basis: indien men bij de stelling aangaf dat het ‘waar’ was/het niet wisten (n = 763).

Markteffect

79% weet niet dat er geen wettelijke regels zijn voor de hoeveelheid stalruimte per melkkoe; positief gestemden over de vee-industrie denken vaker dat dit wél zo is.

Stelling (%)

'In Nederland zijn er wettelijke regels voor hoeveel ruimte een melkkoe in een stal moet hebben.'

Meest bepalende achtergrondkenmerken

'Waar'

(Zeer) positief vee-industrie	60%
Neutraal vee-industrie	44%
(Zeer) negatief vee-industrie	45%

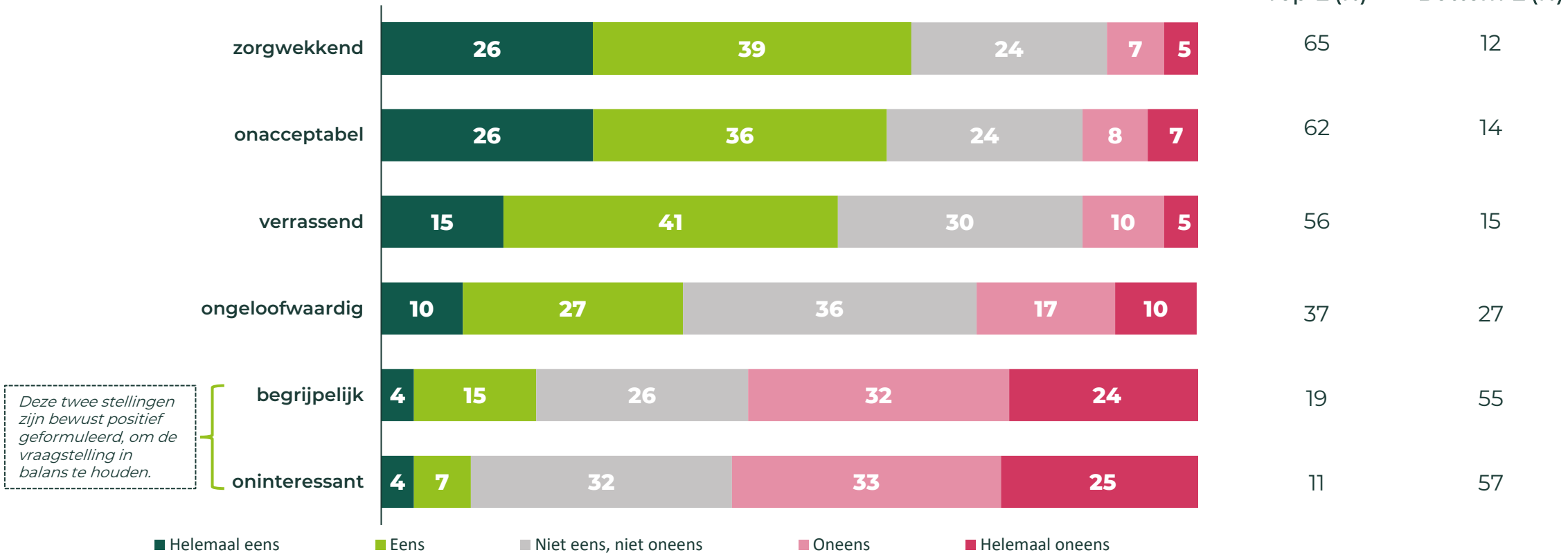
'In Nederland zijn er wettelijke regels voor hoeveel ruimte een melkkoe in een stal moet hebben.'
Is deze stelling volgens u waar, of niet waar? Basis: alle respondenten (n= n=1.021).

Markteffect

Van degenen die niet wisten dat er geen wetgeving over de minimale ruimte per melkkoe in de stal is, vindt 65% dit gegeven zorgwekkend.

Stelling (%)

'Dat er geen wetgeving is voor de minimale ruimte per melkkoe in de stal, vind ik...'

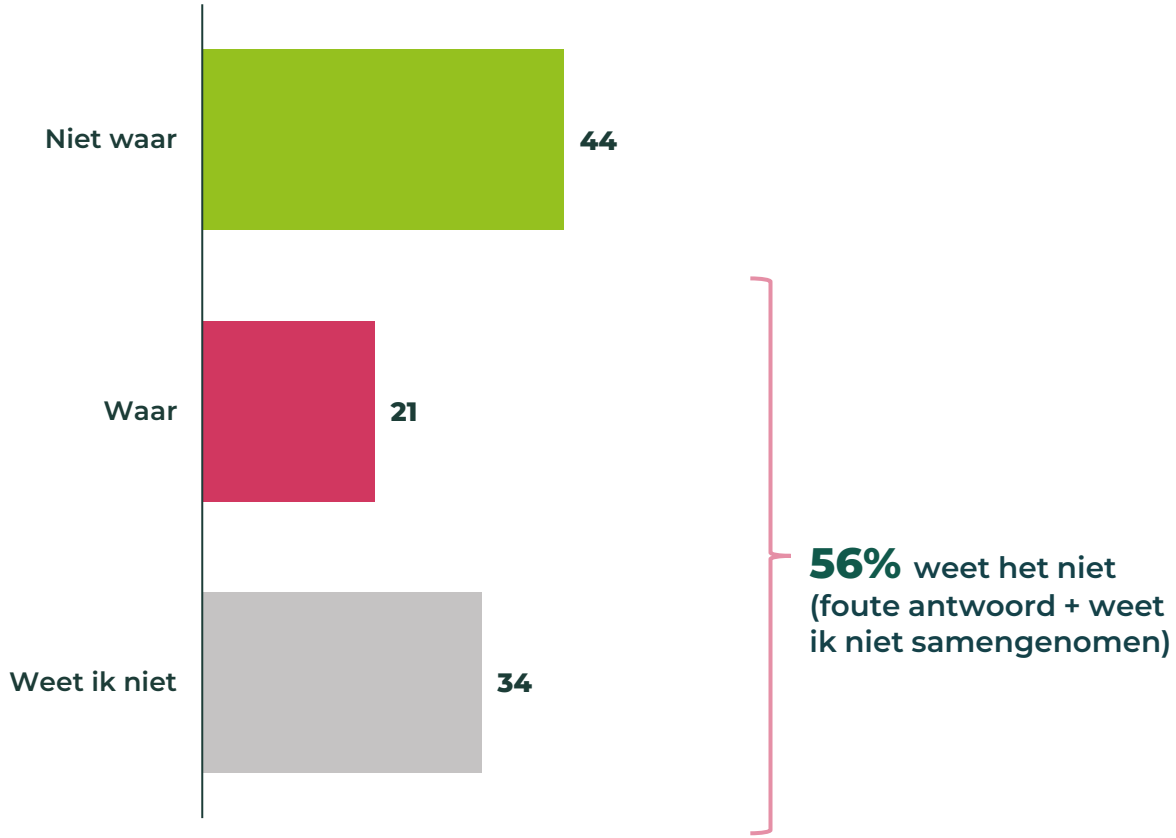
	Top-2 (%)	Bottom-2 (%)
zorgwekkend	65	12
onacceptabel	62	14
verrassend	56	15
ongeloofwaardig	37	27
begrijpelijk	19	55
oninteressant	11	57

In hoeverre bent u het oneens of eens met de volgende stellingen? Dat er geen wetgeving is voor de minimale ruimte per melkkoe in de stal, vind ik....| Basis: indien men bij de stelling aangaf dat het 'waar' was/het niet wisten (n = 809)

56% weet niet dat er geen wettelijke bovengrens is voor de melkproductie van een melkkoe; positief gestemden over de vee-industrie denken vaker dat dit wél zo is.

Stelling (%)

‘In Nederland is er een wettelijke bovengrens voor de melkproductie van een melkkoe.’

Meest bepalende achtergrondkenmerken

‘Waar’

(Zeer) positief vee-industrie	32%
Neutraal vee-industrie	21%
(Zeer) negatief vee-industrie	15%

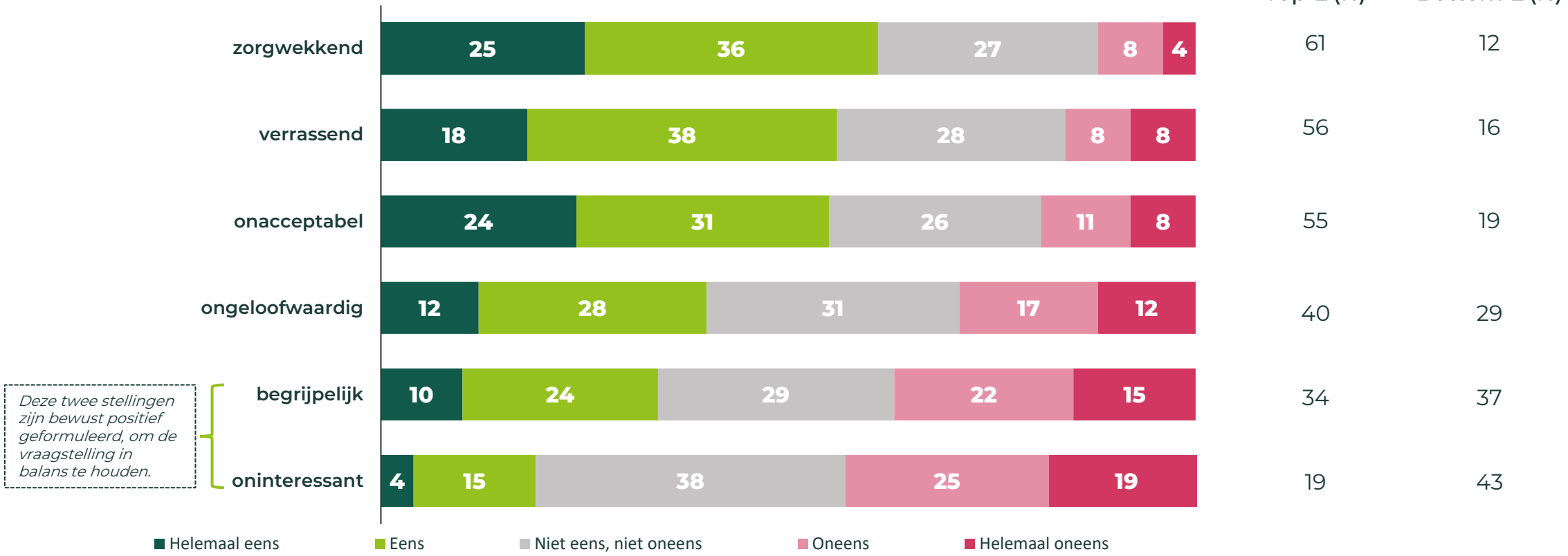
'In Nederland is er een wettelijke bovengrens voor de melkproductie van een melkkoe.'
Is deze stelling volgens u waar, of niet waar? Basis: alle respondenten (n= n=1.021).

Markteffect

Van degenen die niet wisten dat er in de wetgeving geen grens is vastgelegd aan de melkproductie per melkkoe, vindt 61% dit gegeven zorgwekkend.

Stelling (%)

'Dat er in de wetgeving geen grens is vastgelegd aan de melkproductie per melkkoe is, vind ik...'

	Top-2 (%)	Bottom-2 (%)
zorgwekkend	61	12
verrassend	56	16
onacceptabel	55	19
ongeloofwaardig	40	29
begrijpelijk	34	37
oninteressant	19	43

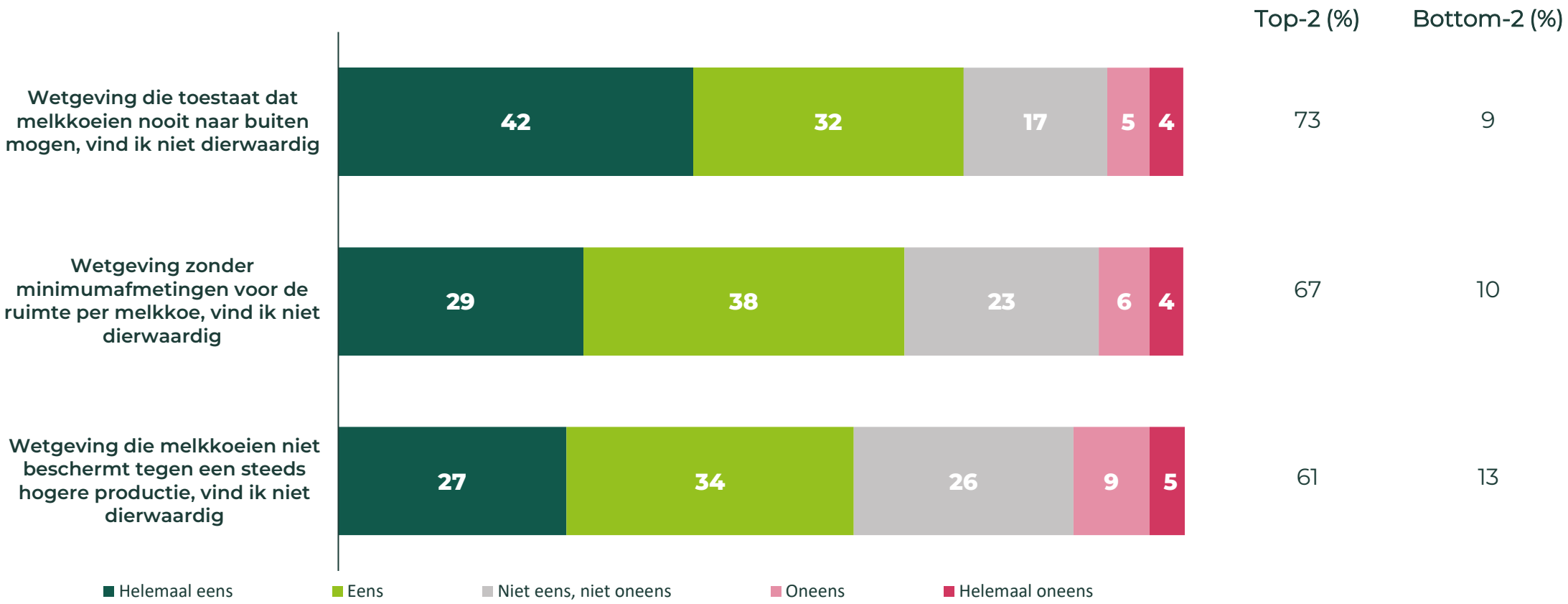
Deze twee stellingen zijn bewust positief geformuleerd, om de vraagstelling in balans te houden.

In hoeverre bent u het oneens of eens met de volgende stellingen? Dat er in de wetgeving geen grens is vastgelegd aan de melkproductie per melkkoe is, vind ik ...| Basis: indien men bij de stelling aangaf dat het 'waar' was/het niet wisten (n = 207)

Markteffect

73% is van mening dat wetgeving die toestaat dat melkkoeien nooit naar buiten mogen, niet dierwaardig is.

Stellingen (%)

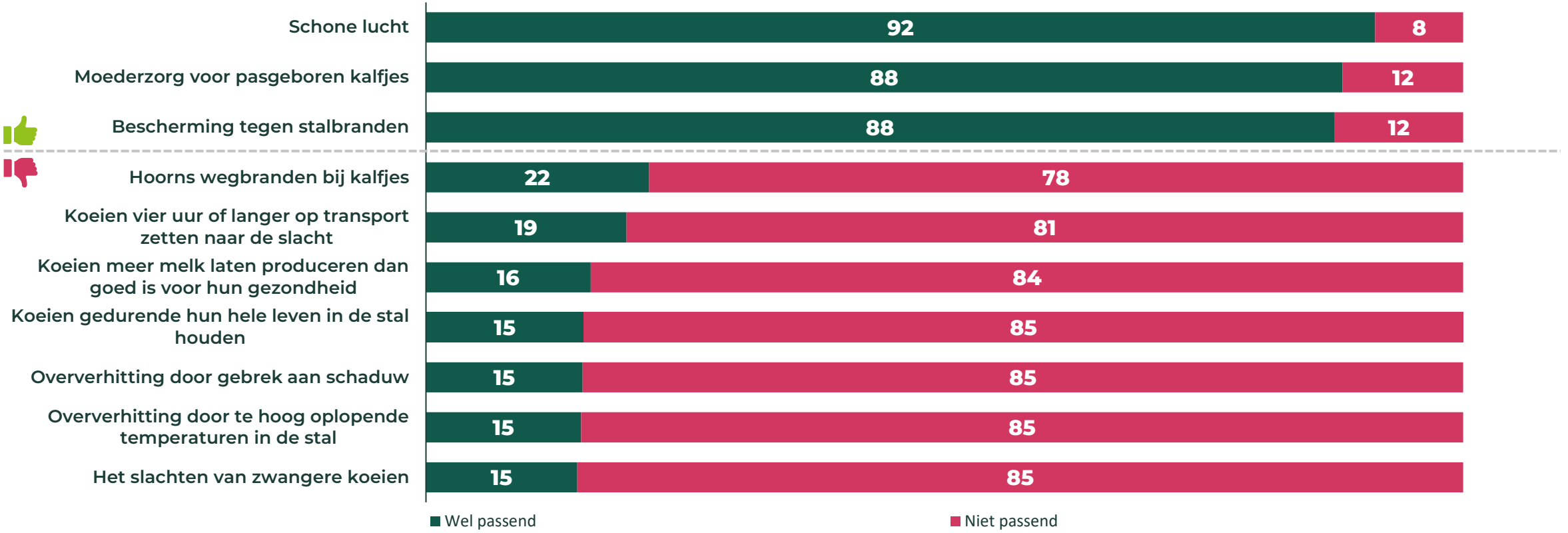

In hoeverre bent u het oneens of eens met de volgende stellingen? | Basis: alle respondenten (n= n=1.021).

Markteffect

De overgrote meerderheid vindt meerdere gebeurtenissen, die in werkelijkheid wel voorkomen, niet passend bij dierwaardige melkveehouderij.

Wel of niet passend bij dierwaardige melkveehouderij (%)

Geef steeds aan of u onderstaande punten wel of niet vindt passen in een dierwaardige melkveehouderij. | Basis: alle respondenten (n= n=1.021).

63% ziet het stellen van randvoorwaarden voor de melkveehouderij als de verantwoordelijkheid van de politiek. Slechts 11% vindt dit niet de verantwoordelijkheid van de politiek.

Mate waarin randvoorwaarden verantwoordelijkheid van de politiek zijn (%)

Wel/heel erg verantwoordelijkheid van de politiek (63%)

"Dierenwelzijn zou niet volledig afhankelijk moeten zijn van de keuzes van individuele boeren of van wat economisch haalbaar is.."

"Als boeren het niet uit zichzelf doen (of omdat ze dan niet kunnen concurreren), dan moet het maar wettelijk geregeld worden."

"Kunnen landelijke wetten en regels opleggen."

Niet/helemaal niet verantwoordelijkheid van de politiek (11%)

"Het staat los van de politiek."

"Dienen alleen om het boeren onmogelijk te maken."

Top 2 (Heel erg/wel verantwoordelijk)

PvdD	**93%**
D66	**80%**
GroenLinks/PvdA	**76%**
SP	64%
JA21	60%
VVD	59%
PVV	57%
CDA	57%
ChristenUnie	48%
FvD	46%

In hoeverre vindt u het stellen van randvoorwaarden voor de melkveehouderij de verantwoordelijkheid van de politiek?| Basis: alle respondenten (n= n=1.021).
Zou je dit kunnen toelichten? | Basis: alle respondenten (n= n=1.021).

Markteffect